Dubbii Iimaana Diigu-Kutaa 8.3

Description

Nabiyyummaa Himachuu

Kutaa darbe keessatti sobaan nabiyyummaa himachuun Rabbii oltaâ€™aa irratti kijiba uumuu akka taâ€™ee fi iimaana akka diigu ilaalle jirra. Ammas itti fufuun akkaataa iimaana itti diigu haa ilaallu:

(B)-Nabiyyummaa himachuun wanta Qurâ€™aana keessa jiru kijibsiisuudha. Qurâ€™aanni Muhammad (sallallahu aleyh wassallam) xumura nabiyyoota akka taâ€™e jala muree dubbata. Isa booda nabiyyiin hin jiru. Rabbiin oltaâ€™aan ni jedha:

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

â€œ**Muhammad dhiirota keessan irraa abbaa nama tokkootu hin taane. Garuu inni Ergamaa Rabbiitii fi xumura Nabiyyootaa kan taâ€™eedha. Rabbiinis waan hundaa beekaa taâ€™eera.**â€• Suuratu Al-Ahzaab 33:40

Ibn Kasiir ni jedha: â€œAayanni tuni isa booda nabiyyiin akka hin jirre jala murtee dubbatti. Isa booda nabiyyiin erga hin jirre ergamaan hin jiru jechuudha. Sababni isaas, sadarkaan Ergamaa sadarka nabiyyi caala. Ergamaan (Rasuulli) hundi nabiyyiidha, garuu Nabiyyiin hundi rasuula miti.â€• (Tafsiir Ibn Kasiir 3/474)

(C)â€“ Nabiyyummaa himachuun wanta Ergamaa Rabbii (sallallahu aleyh wassallam) irraa dhufe kijibsiisuu fi mormuudha. Nabiyyummaan Muhammadin (sallallahu aleyh wassallam) xumuramee jira. Namni odeefannoo sirritti mirkanaaâ€™e kana mormee kaafira. Nabiyyummaan Muhammadin (sallallahu aleyh wassallam) xumuramu dhimma amanti keessatti shakkii tokko malee beekkamuudha.

Abdulqaahir Bagdaadi ni jedha: â€œNamni nabiyyummaa Nabiyyii keenya Muhammad(sallallahu aleyh wassallam) mirkaneesse hundi, inni xumuraa nabiyyoota fi Ergamtoota akka taâ€™e ni mirkaneessa. Akkasumas, shariâ€™aan isaa akka turuu fi hin shaaramne ni mirkaneessa. Nabiyyi keenya irraa odeefannoon wal jabeessanii fi namoota baayâ€™een gabaafaman jecha isaa kanaan dhufe jire: â€œ**Ana booda nabiyyiin hin jiru.**â€• Namni ragaa Qurâ€™aana fi Sunnah deebise (fudhachu dide), inni kaafira.â€• (Usuul Diini-fuula 162-163)

Ibn Kasiir ni jedha: â€œRabbiin tabaaraka wa taâ€™aala kitaaba Isaa keessatti, Ergamaan Isaas (sallallahu aleyh wassallam) Sunnah mutawaatira keessatti, isa booda nabiyyiin akka hin jirre beeksisee

jira. Namni isa booda sadarkaa kana (nabiyyummaa) himate hundi garmalee kijibaa, dajjaal, jallataa nama jallisuu akka taâ€™e haa beekaniif, [isa booda nabiyyiin akka hin jirre beeksisee].â€• (Tafsiir Ibn Kasiir 3/475)

Mee hadiisota kana keessaa muraasa haa dhiyeessinu: Sawbaan radiyallahu anhu akka gabaasetti Ergamaan Rabbii sallallahu aleyh wassallam akkana jedha: â€œUmmata kiyya keessatti kijibdoonni soddomni ni dhufu, hundi isaanitu nabiyyi akka taâ€™e odeessa. Ani xumura nabiyyootati. Ana booda nabiyyiin hin jiru.â€• Jaamiâ€™u Tirmizi 2219, Abu Daawud 4252

Abu Hureeyran radiyallahu anhu akka gabaasetti Ergamaan Rabbii sallallahu aleyh wassallam akkana jedhe: Ilmaan Israaâ€™il nabiyyoonni isaan bulchaa fi qajeelchaa turan. Akkuma nabiyyiin tokko duâ€™uun nabiyyiin bira bakka buâ€™a. Dhugumatti, ana booda nabiyyiin hin jiru.â€• Sahiih Al-Bukhaari-3455

Jaabir ibn Abdullah ni jedha: Ergamaan Rabbii sallallahu aleyh wassallam ni jedhan: â€œFakkeenyi kiyyaa fi fakkeenyi nabiyyoota na duraa akka namticha mana ijaaree ergasii kornari isaa tokko irraa bakka bilooketti tokkoo malee gaarii godhee fi bareechiseeti. Namoonnis mana kana irra naannaâ€™uun ajaaâ€™ibsiifatu. Ni jedhus: â€œMaaliif bilookettin tuni hin sirreefamnee?â€• Ergasii Ergamaan Rabbii sallallahu aleyh wassallam ni jedhan: Ani bilooketti sani. Ani xumura Nabiyyootati.â€• Sahiih Muslim 2286, Sahiih Al-Bukhaari-3535

Fi hadisota biroo

(D)-Nabiyyummaa himachuun wantoota diini Rabbii oltaâ€™aa, aayaata fi ergamtoota Isaa faallessu fi diigu of keessatti qabata. Nabiyyummaa himachuun haqiiqaa guuttamuu amantii diiga. Rabbiin oltaâ€™aan akkana jedhee jira:

﴿ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِى
وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَٰمَ دِينًا﴾

â€œ**Harâ€™a amanti keessan isiniif guutee, qananii Kiyyas isin irratti guutee, Islaama akka amantiitti isiniif jaalladhe.â€•** Suuratu Al-Maaâ€™idah 5:3

Ibn Kasiir ni jedha: â€œKuni ummata kana irratti qananii hundarra guddaa Rabbii oltaâ€™aa irraa taâ€™eedha. Rabbiin amanti isaanii isaaniif waan guuteef, isaan ala amanti biraatti hin hajaman, Nabiyyi isaaniitiin ala nabiyyi biraattis hin hajaman. Kanaafi, Rabbiin xumura nabiyyootaa isa godhe, namootaa fi jinniitti erge. Halaalli hin jiru wanta inni halaala godhe malee, haraamni hin jiru wanta inni haraama godhe malee.â€• (Tafsiir Ibn Kasiir 2/13)

Nabii Muhammadin sallallahu aleyh wassallam booda namni nabiyyummaa himate (ani nabiyyidha ofiin jedhe) kaafira akka taâ€™e Muslimoonni irratti wali galanii jiru.

Mullaa Aliyy Qaarii ni jedha: â€œNabiyyii keenya sallallahu aleyh wassallam booda nabiyyummaa himachuun akka wali galtee Muslimootatti kufriidha.â€• (Sharih Fiqhul Akbar fuula 244)

Al-Uluusi ni jedha: â€œErgamaan Rabbii sallallahu aleyh wassallam xumura Nabiyyoota taâ€™uun wanta Qurâ€™aanni dubbatee, sunnaan ifatti baasee fi ummanni (Muslimoonni) irratti wali galaniidha. Namni faallaa kanaa odeessu ni kafara. Yoo didee itti fufe, ni ajjeefama.â€• (Ruuhul Maâ€™aani-22/41)

An-Nawawi ni jedha: Nabiyyii keenya sallallahu aleyh wassallam booda nabiyyummaa yoo himate ykn nama nabiyyumma himate dhugoomseâ€¦ kuni hundi kufriidha.â€• (Rawdaatu Xaalibiin 10/64-65)

Ibn Qudaamah ni jedha: Namni nabiyyummaa himate ykn nama kana himate dhugoomse, [Islaama irraa] duubatti deebiâ€™ee jira. Sababni isaas, yommu Museylimaan nabiyyummaa himatuu fi namoonni isaa isa dhugoomsan, isaan sababa kanaan murtaddiin (namoota Islaama irraa duubatti deebiâ€™an) taâ€™an. Haaluma kanaan, Xalhiyyah Al-Asadi fi kan isa dhugoomse [murtaddiin taâ€™u]. Nabiyyiin sallallahu aleyh wassallam akkana jedhan: â€œQiyaaman hin dhaabbattu hanga kijibdoonni soddomni bahanitti malee. Hundi isaanitu Ergamaa Rabbii akka taâ€™e odeessa.â€• (Al-Mughnii 7/150)

Mansuur Al-Bahuuti ni jedha: â€œNamni nabiyyummaa himate ykn nama nabiyummaa himate dhugoomse kafaree jira. Sababni isaas, aayah tana kijibsiisaa jira: **Garuu inni Ergamaa Rabbiitii fi xumura Nabiyyootaa kan taâ€™eedha.**â€• (Suuratu Al-Ahzaab 33:40) Akkasumas hadiisa kana kijibsiisa: â€œ**Ana booda nabiyyiin hin jiru.**â€•â€¦â€• Sharih Muntahal Iraadaati 3/386)

Guduunfaa
Nabiyyummaa himachuu jechuun â€œAni Nabiyyiidha, wahyiin Rabbiin irraa natti buâ€™a, na hordofaa.â€• jechuun odeessudha.
Nabii Muhammad (Sallallahu aleyh wassallam) booda nabiyyiin haarofti dhufu hin jiru. Kanaafu, namni Nabii Muhammadin (Sallallahu aleyh wassallam) booda â€œAni Nabiyyiidhaâ€• jedhe ni kafara. Namni nama kana dhugoomses ni kafara. Sababni isaas, Qurâ€™aanaa fi hadiisa sahiih kijibsiisaa jira. Kanaafi, yeroo Abu Bakr Siddiiq (radiyallahu anhu) Museylimaan kijibaan yommuu nabiyyummaa himatu, Muslimoonni isaa fi hordoftoota isaatti ni duulan. Sababni isaas, Islaama irraa duubatti deebiâ€™anii jiru (murtaddii taâ€™anii) jiru.

Madda:
â€œ**Nawaaqidul Iimaani al-qawliyah wal amalayah**â€• fuula 189-198 Abdulaziz bin Muhammad

Date Created
May 29, 2020
Author
admin